

BUDDHISMUS

VIHÁRA

CO NAJDEŠ VE VIHÁŘE?



© goruma (B. Ramm)

Vihára je klášterní příbytek buddhistických mnichů. Nachází se v ní hala, ve které se lidé a mnichové setkávají k předepsaným rituálům a přinášejí sem obětní dary. Vihára může vypadat různě – podle toho, ve které zemi se nachází, nebo také podle toho, jak je stará. V Thajsku se jako vihára označuje pouze společná hala. Klášteru samotnému se pak říká **wat** (= škola).

V každém klášteře se nachází socha **Buddhy**, představitele buddhismu **Gautamy Siddhárty**, ale zároveň také každého člověka, který dosáhl osvícení.

© Neue Wege

Nahoře: Pha That Luang, velká stúpa v Laosu.
Dole: Punákha Dzong v Bhútánu je opevněná vihára, hrad a klášter současně. Bývali zde korunováni králové.



© Cornerstone/pixelio.de



© Regenbogen, J. Pichler

Socha **Buddhy** má návštěvníkům připomenout **cestu osvícení**, po které se mají vydat. Socha **Buddhy** sice slouží k uctívání, ale není považována za božstvo.



© ARTexplosion 2000

Stúpa je stavba sloužící k uchovávání relikvií – původně ostatků **Gautama Siddhárty** (= **Buddhy**). Poutníci ostatky uctívají tím, že stavbu obcházejí, modlí se, meditují a snaží se následovat **Buddhovo** učení. Postavit stúpu znamená udělat chvályhodný skutek.



© Dr. H. Hoppe/pixelio.de

Ze všech obřadů je nejčastější obřad uctívání **Buddhy**. Jsou při něm obětovány kadidlo, květiny a jídlo. Mají přivolat spokojenost a štěstí. Jiným druhem oběti může být také například cvičení ve **štedrosti**, protože štedrost je jedním z šesti způsobů jednání vedoucích k osvícení.

© Dieter Schütz/pixelio.de

V CO BUDDHISTÉ VĚŘÍ?

Buddhisté říkají: Veškerý život na Zemi trpí žádostivostí, která vyvolává k utrpení. Člověk, který spoléhá na pozemské věci a touží po nich, si myslí, že dosáhne štěstí, ale čeká ho jen bolest a zklamání.

Buddha, zakladatel buddhismu, našel cestu, jak se této žádostivosti zbavit, jak se vysvobodit z utrpení a dosáhnout **osvícení**. Buddhovu učení se říká **dharma**.



© ARTexplosion 2000

Buddha učí o **čtyřech vznešených pravdách** a **osméré cestě k osvícení**. Je to cesta pravého porozumění, pravého myšlení, pravé řeči, pravého jednání, pravého životního zisku, pravého úsilí, pravé bdělosti a pravé koncentrace. Předměty na obrázku jsou znamením jeho učení.

BUDDHISTICKÉ SVÁTKY

VESAK

Vesak (Buddha džajanti) je nejvýznamnější svátek, který slaví snad všechny podoby buddhismu. Říká se mu také „Svátek Buddha“, protože se slaví Buddhovo narození, osvícení a jeho vstup do nirvány.

Způsoby slavení jsou rozmanité. Od pobožností, kterých se účastní zástupy věřících, po lidové veselice. Doba slavení svátku se řídí úplňkem a je v různých



© Wikimedia Commons

Vesak v parku v Mnichově.

zemích různá. Většinou se však jedná o měsíc květen.



Mniši v Myanmaru (= Barmě) slaví Upósathu.

UPÓSATHA

Podle buddhistické tradice trvá tento svátek pět až sedm dnů. Slovo **upósatha** znamená půst.

Je to svátek vnitřního obrácení a obnovení dharmy, tedy morálních a náboženských povinností vyplývajících z Budd-

hova učení. Svátek se podobá křesťanské neděli, židovské sobotě nebo muslimskému pátku.

Tento den přicházejí lidé do blízkosti klášterů, poslouchají přednášky mnichů nebo společně s přáteli meditují.

VASSA

Tak se nazývá období, ve kterém se buddhističtí mniši zřikají možnosti vycházet ven. Trvá tři měsíce a přesné načasování závisí na tom, kdy v dané oblasti přichází období dešťů. Mniši zůstávají v klášteře, aby svým pohybem venku neponičili přírodu.

Po období dešťů se koná obřad **Kathin**. Při něm dostávají mniši od lidí žijících mimo klášter své oděvy.

Foto: © Lerdsuwa, Wikimedia Commons



Thajský panovník daruje mnichům v klášteře Atun oděvy. Látky jsou do kláštera dopraveny ve slavnostním procesí lodí.